

1. Η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/05/2023

Σελίδα: 59

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Η αξιοπιστία του αποτελέσματος

Τα αποτελέσματα των διπλών προεδρικών και βουλευτικών εκλογών της Τουρκίας αιφνιδίασαν την πλειονότητα των ειδικών. Ο λόγος ήταν ότι οι δημοσκοπήσεις όλων των εταιρειών που διατηρούσαν εξέγυθα επιστημονικής επαρκείας και πολιτικής ανεξαρτησίας κατά τις τελευταίες εβδομάδες προ των εκλογών αποτύπωναν ένα σαφές εκλογικό προβάδισμα του υποψηφίου του εξαμελούς συνασπισμού της αντιπολιτεύσεως Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου. Η ανατροπή της εικόνας και το σαφές προβάδισμα του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν ήγειρε ερωτήματα τόσο για τον τρόπο διεξαγωγής των δημοσκοπήσεων όσο και για το ενδεχόμενο εκλογικών λαθροχειριών.

Σε μια χώρα η οποία βρίσκεται σε πορεία «δημοκρατικής οπισθοδρομίσσεως» για περισσότερα από δέκα έτη, στην οποία οι πολιτικοί θεσμοί έχουν υποβαθμισθεί και όλοι οι διεθνείς οργανισμοί περιγράφουν ως «μη ελεύθερη», είναι δυνατόν να διεξαχθούν ελεύθερες και δίκαιες εκλογές; Είναι αδύνατον να οργανωθούν ελεύθερες και δίκαιες εκλογές όταν δεν υπάρχει ελευθερία εκφράσεως, ελευθερία του Τύπου και ελευθερία προσβάσεως σε διαφορετικές πηγές πληροφορισεως. Τα κόμματα δεν συμμετείχαν στην προεκλογική εκστρατεία επί ίσοις όροις, και τούτο δεν συνδέεται μόνον με την διαφάνεια και εγκυρότητα της διαδικασίας των εκλογών. Από την άλλη, τα κόμματα της αντιπολιτεύσεως δεν απαλλάσσονται των πολιτικών τους ευθυνών, καθώς συμμετέχουν σε μια εκλογική αναμέτρηση εν γνώσει των ειδικών συνθηκών και αναλαμβάνουν την ευθύνη προστασίας της ψήφου των πολιτών που τους εμπιστεύονται. Η διασπορά ισχυρισμών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για εκτεταμένη νοθεία, κυρίως στις ανατολικές και νοτιοανατολικές επαρχίες της Τουρκίας, όπου και πλειοψηφεί η κουρδική μειονότητα, δεν προκαλεί έκπληξη, δεδομένων και των διώξεων που υπέστησαν οι εκπρόσωποι του φιλοκουρδικού πολιτικού κινήματος. Είναι αναγκαία, ωστόσο, η προσκομιδή των αναγκαίων στοιχείων για την τεκμηρίωση των ισχυρισμών, πριν θεωρήσει κανείς ότι οι λαθροχειρίες αυτές επέδρασαν αποφασιστικώς στο εκλογικό αποτέλεσμα.

Η αδυναμία του εξαμελούς συνασπισμού της αντιπολιτεύσεως, και κυρίως του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (Cumhuriyet Halk Partisi - CHP), να εξασφαλίσει την παρουσία κομματικών παρατηρητών σε καθένα από τα 191.885 εκλογικά τμήματα, να αναπτύξει έναν ανεξάρτητο μηχανισμό συλλογής και επεξεργασίας των αποτελεσμάτων και να εξασφαλίσει την εγκυρότητα και την διαφάνεια της εκλογικής διαδικασίας υπήρξε προφανής. Η σύγχυση και οι αναπόδεικτοι ισχυρισμοί που διατυπώθηκαν από ηγετικά στελέχη του κόμματος κατά το βράδυ των εκλογών συνέβαλαν όχι μόνον στην επικράτηση της κυβερνητικής επικοινωνιακής εκστρατείας, αλλά και στην απογοήτευση των ψηφοφόρων της αντιπολιτεύσεως. Η παραίτηση του αντιπροέδρου του CHP και υπευθύνου τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας Ονурсάλ Αντίγκιουζελ υπήρξε παραδοχή της ανεπαρκείας του κομματικού μηχανισμού. Η αναγγελία της εμπλοκής των νικητών της εκλογικής μάχης του 2019 Εκρέμ Ιμάμογλου και Τζανάν Καφταντζίογλου στην διαδικασία εν όψει του δεύτερου γύρου πολύ δύσκολα θα ανατρέψει την πλημμυρή προετοιμασία μηνών.

Ενα από τα πλέον αξιοσημείωτα χαρακτηριστικά της τουρκικής δημοκρατίας υπήρξαν και τα πολύ υψηλά ποσοστά συμμετοχής στις εκλογές. Σε αντίθεση με τις τάσεις στα κράτη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και γνωρίζοντας ότι οι εκλογές δεν θα είναι δίκαιες και ελεύθερες, εκατομμύρια τούρκων πολιτών που διαφωνούν με τις πολιτικές Ερντογάν συμμετείχαν πιστεύοντας στην υψηλή σημασία της πολιτικής συμμετοχής και ελπίζοντας ότι η ψήφος τους μπορεί να φέρει την πολιτική αλλαγή και να αναστρέψει την πορεία της Τουρκίας προς τον αυταρχισμό. Η συμμετοχή 87,3% των τούρκων πολιτών στις εκλογές δεν λειτούργησε, ωστόσο, ως ανάχωμα στην πορεία της Τουρκίας προς τον αυταρχισμό.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπιλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του ΕΝΙΑΜΕΠ.